

Archeologienota
Vooronderzoek zonder ingreep in de bodem
Hoeselt – Industrielaan 40

Programma van Maatregelen

Ons kenmerk :	ORTEC2302067
Auteurs :	Vanessa Bigonzi Alexander Doucet Ward Decramer
Datum verslag :	20 december 2023
Projectcode Onroerend Erfgoed :	2023K58
Wettelijk depot :	D/2023/15.001/135

Coverfoto: het terrein gesitueerd op de Ferrariskaart (ca. 1777; bron: AGIV)

Auteurs & autorisatie:

Vanessa Bigonzi (OE/ERK/Archeoloog/2021/00028)

Alexander Doucet (OE/ERK/Archeoloog/2020/00003)

Ward Decramer (OE/ERK/Archeoloog/2019/00023)

Terra Engineering & Consultancy nv (OE/ERK/Archeoloog/2020/00014)

Copyright reserved. No part of this publication may be reproduced in any form, by print, photoprint, microfilm or any other means without the permission from the publisher.

Wettelijk depot: D/2023/15.001/135

INHOUDSTAFEL

Deel 2: Programma van maatregelen.....	4
1 Beschrijvend gedeelte	4
1.1 Administratieve gegevens	4
2 Gemotiveerd advies.....	6
3 Programma van maatregelen	9
Ondertekening.....	10

Deel 2: Programma van maatregelen

1 Beschrijvend gedeelte

1.1 Administratieve gegevens

Projectcode Onroerend Erfgoed	2023K58 (bureauonderzoek)
Erkend archeoloog	Terra Engineering & Consultancy nv (OE/ERK/Archeoloog/2020/00014) Ward Decramer (OE/ERK/Archeoloog/2019/00023) Alexander Doucet (OE/ERK/Archeoloog/2020/00003)
Locatie	Provincie: Limburg Gemeente: Hoeselt Adres: Industrielaan 40 (Fig. 1.1)
Kadastrale gegevens	Hoeselt, afdeling 1, sectie K, percelen 519C en 526C
Bounding Box	Punt 1: X = 229108, Y = 172896 Punt 2: X = 229326, Y = 173167
Oppervlakte projectgebied (buiten een archeologische zone)	45 751 m ²
Oppervlakte bodemingreep	17 048 m ²
Einddatum bureauonderzoek	20 december 2023
Relevante termen¹	Limburg; Leemgronden; Grondsporensites; Neolithicum; Metaaltijden; Romeinse periode; Middeleeuwen; Nieuwe Tijd.
Bebouwde zones	Het projectgebied is bebouwd met industriegebouwen.

¹ <https://thesaurus.onroenderfgoed.be>

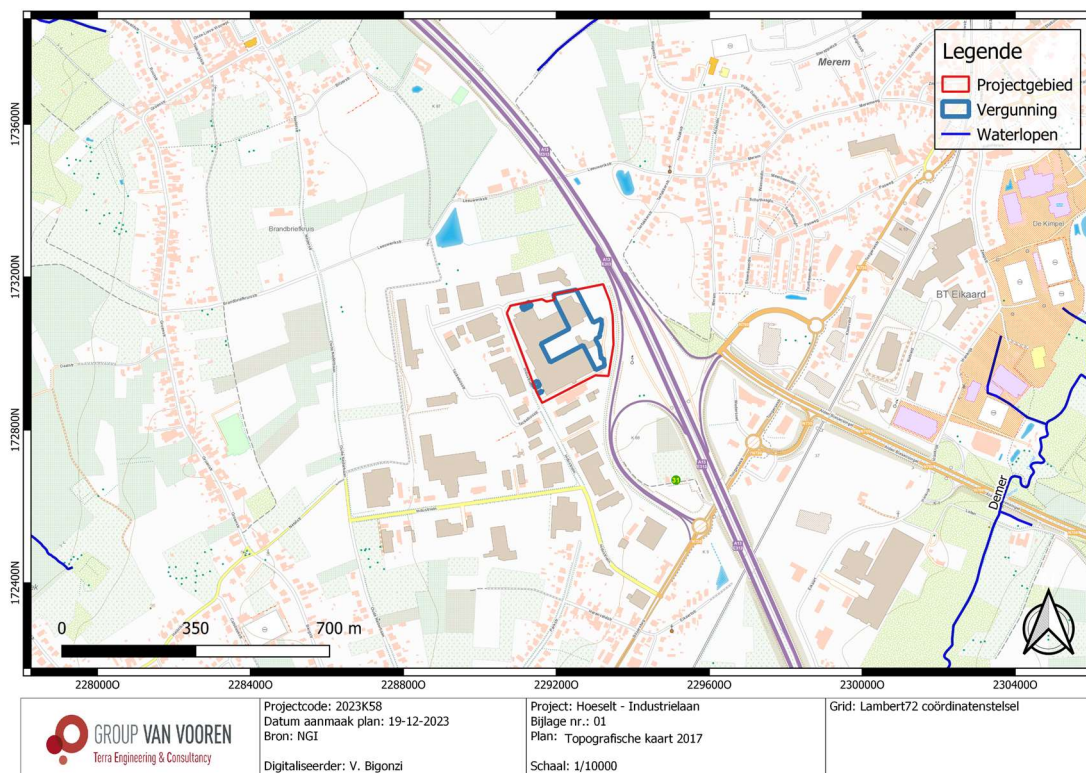

Fig. 2.1: Topografische kaart (2017) met situering van het projectgebied (© NGI).

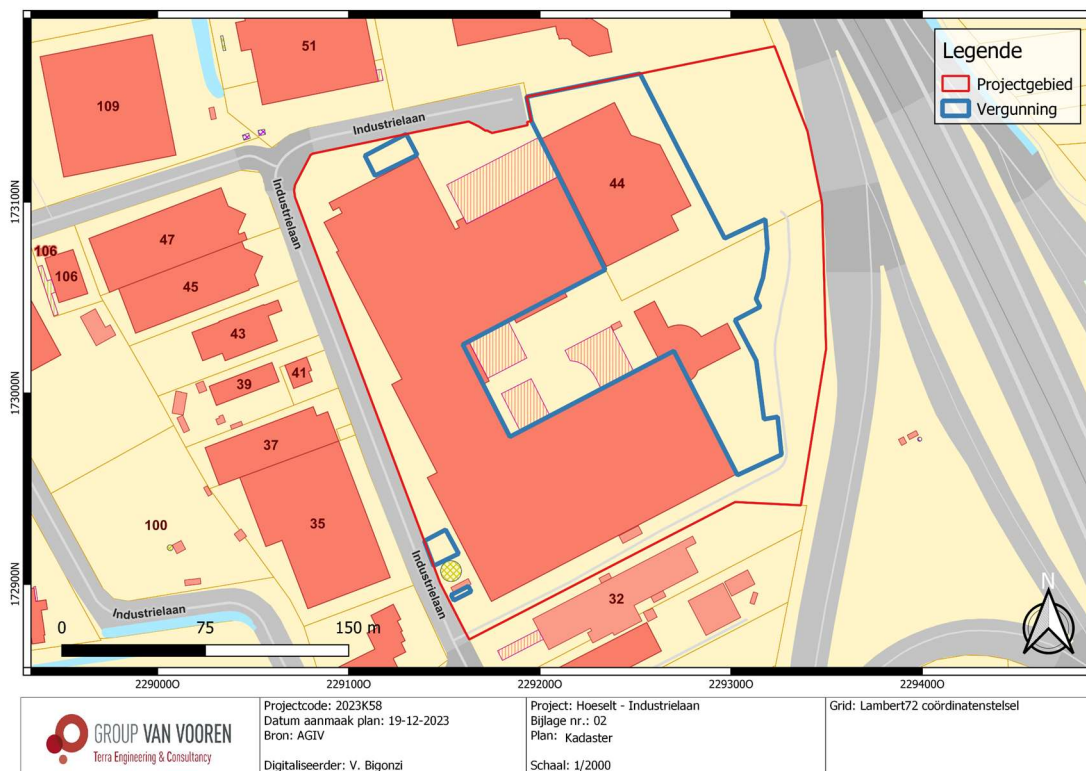

Fig. 2.2: Kadasterplan met situering van het projectgebied (© AGIV).

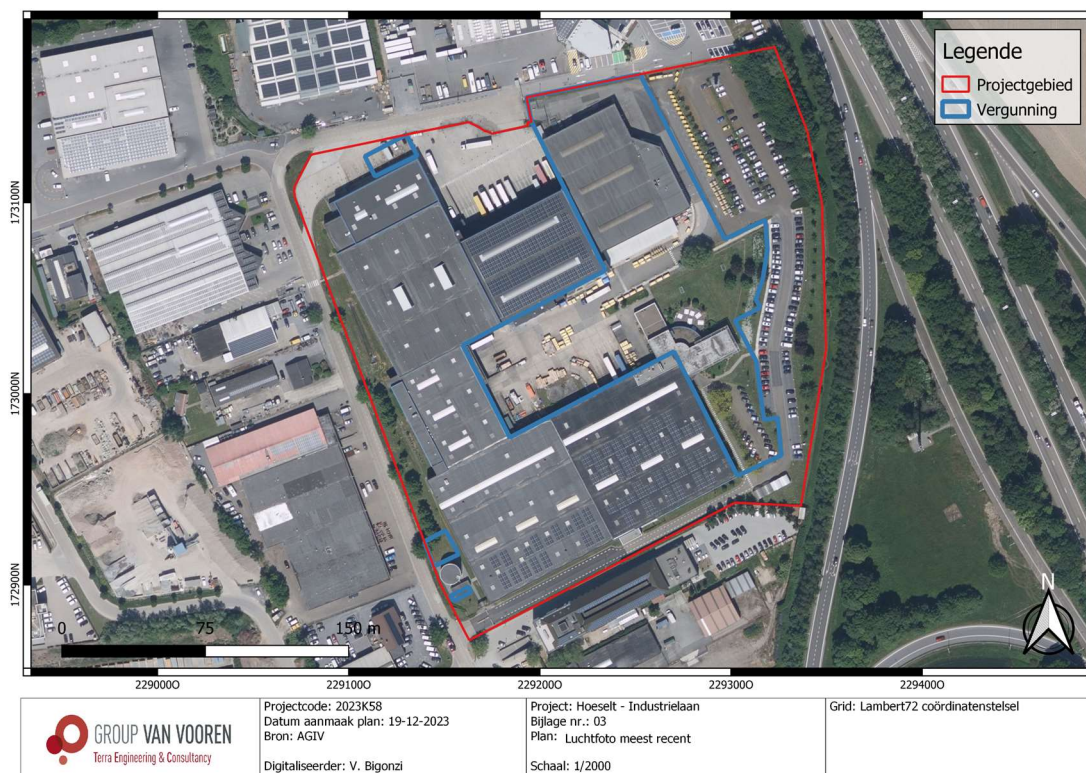

Fig. 2.3: Meest recente luchtfoto (2022) met situering van het projectgebied (© AGIV).

2 Gemotiveerd advies

Het projectgebied bevindt zich in Hoeselt, ter hoogte van het gehucht Merem (prov. Limburg) en omvat zeven industriegebouwen die bijna het hele terrein dekken: tegen elkaar gebouwd Magazijn 1 tot 6 en het vrijstaand magazijn Epico. In de noordelijke en centrale delen zijn er verharde laad- en parkeerzones aanwezig. De zuidoostelijke hoek wordt door een verharde weg doorkruist van het noorden naar het zuiden. Aan beide kanten van deze weg zijn er verharde parkeerplaatsen aanwezig. Deze zuidoostelijke hoek omvat ook een groenzone met bomen. Binnen het projectgebied van ca. 45 751 m² wordt er een vergunningsgebied van ca. 17 048 m² afgebakend. Het vergunningsgebied omvat verharding, een zeer beperkte groenzone in het zuidwestelijke deel (223 m²), een beperkte verharde zone (295 m²) in het noordwestelijk deel en de zone voor nieuwe Magazijnen 7 t.e.m. 9.

Het projectgebied maakt deel uit van het traditionele landschap van het Boomgaardgebied van Tongeren-Borgloon. Hierbij wordt het landschap gekenmerkt door een breedgolvend leemplateau doorsneden van smalle valleien met een in hoofdzaak gesloten karakter. In de omgeving zijn er enkele waterlopen aanwezig: de Broekembeek (ca. 590 m ten noorden) en de Demer (ca. 990 m ten oosten).

Hoeselt heeft zich ontwikkeld op een hoogte van ca. 70 à 85 m TAW. De aardkundige gegevens tonen aan dat Hoeselt te situeren is op een leemplateau tussen de vallei van de Winterbeek ten westen en de vallei van de Demer ten oosten. Het projectgebied bevindt zich in een overgangszone tussen een lager gelegen zone, meer bepaald de vallei van de Demer, en het hoger gelegen leemplateau. Het terrein zelf bevindt zich op een hoogte van ca. 74 - 76 m TAW. Binnen de contouren van het projectgebied zijn er hoogteverschillen op te merken. Die hoogteverschillen zijn eerder te linken aan recente antropogene invloeden en lijken niet natuurlijk van aard.

De bodemkaart bevestigt de aanwezigheid van het leemplateau en karteert ter hoogte van het projectgebied matig droge tot matig natte leemgronden. In de omgeving worden er ook droge leemgronden gekarteerd. Samengevat kan gesteld worden dat het projectgebied ter hoogte van een overgangszone gelegen is, op een overgang tussen een hoger gelegen heuvelrug ten westen en de Demervallei ten oosten. Het terrein omvat matig droge tot matig natte leemgronden, wat overeenkomt met de positionering buiten de alluviale Demervlakte richting het leemplateau. De quartairgeologische kaarten en de bodemkaart tonen aan dat het terrein ver gelegen is van de Pleistocene/Holocene Demervlakte. Paleolandschappelijk bevindt het terrein zich op een minder gunstige locatie voor het aantreffen van archeologische *high density* vindplaatsen uit de Steentijd. De verwachting naar Steentijd is eerder hoger ter hoogte van de ecologische gradiëntzone richting de Pleistocene Demervlakte. Desalniettemin sluit deze landschappelijke ligging een afwezigheid van steentijdsites niet uit en dient er hypothetisch nog steeds rekening mee gehouden te worden. De archeologische verwachting voor (pre)historische grondsporensites zijn daarentegen wel zeer hoog.

De historische kaarten en luchtfoto's geven weer dat het projectgebied voor het eerst in 1991 werd gebouwd. Vanaf 1991 en tijdens de 21ste eeuw worden er nieuwe industriegebouwen en verharde zones ingericht, waardoor het grootste deel van het terrein geraakt wordt. Er blijft maar beperkte groenzones die nooit bebouwd of verhard zijn geweest (oostelijk deel). De huidige inrichting dateert uit 2018.

De CAI-locaties in de omgeving van het terrein tonen duidelijk de gunstige landschappelijke ligging aan. Er is een hoog aantal CAI-waardes aanwezig die uit de Steentijd t.e.m. de Nieuwste Tijd dateren. Deze zijn voornamelijk verspreid ten noorden en ten oosten van het projectgebied. De dichtstbijzijnde CAI-gegevens dateren uit de Metaaltijden (CAI 983832) en omvatten o.a. bewoningssporen uit de Metaaltijden maar er zijn wel oudere CAI-locaties in de verdere omgeving. CAI 163101 verwijst naar aardewerk en grondsporen uit het Vroeg-Neolithicum en CAI 981019 naar losse vondsten uit het Midden-Neolithicum. De CAI-gegevens uit de Romeinse Periode t.e.m. de Nieuwste Tijd worden voornamelijk geclusterd ten noorden van het terrein en worden door metaaldetectie aangetroffen. Deze locaties omvatten o.a. aardewerk (CAI 984545) uit de Romeinse Periode, Pingsdorf-aardewerk (CAI 151259), Maaslands wit aardewerk (CAI 212873) uit de Middeleeuwen, musketkogels (CAI 52663 en CAI 52672) uit de Nieuwe Tijd en kogelhulzen uit WOII (CAI 52673).

De verzamelde aardkundige, historische en archeologische gegevens leiden tot de vaststelling dat er een hoog archeologisch potentieel is ter hoogte van het projectgebied voor waarden uit het Neolithicum t.e.m. de Nieuwste Tijd. Het terrein is ver gelegen zowel van de huidige als de oude loop van de Demer. Paleolandschappelijk is het terrein niet op een gunstige locatie gesitueerd voor het aantreffen van archeologische vindplaatsen uit de Steentijd. De verwachting naar Steentijd is eerder hoger op de rand van dit leemplateau naar de nattere gronden. Historische grondsporensites zijn daarentegen hier wel te verwachten. De CAI-locaties in de omgeving toonden aan dat er potentieel aanwezig was voor waarden uit het **Neolithicum t.e.m. de Nieuwste Tijd**. De verwachting voor het aantreffen van waarden uit deze periodes is bijgevolg zeer hoog te noemen.

De hypothetisch hoge verwachting staat echter in groot contrast met de bewaringsomstandigheden en de impactbepaling van de geplande werkzaamheden. De geplande werken omvatten allereerst de sloop- en uitbraakwerkzaamheden van kantoren en magazijn Epico (noordelijk deel van het projectgebied), de kantoren en kleedruimtes aangebouwd tegen fase 1 en uiteindelijk de verhardingen binnen de footprint van de nieuwe gebouwen en nieuwe laadzone of containerpark. De geplande werken omvatten

vervolgens de volgende uitbreidingen: Magazijn 7, met kantoren, Magazijn 8, met inrichting geautomatiseerd magazijn zgn. Autostore installatie en Magazijn 9, met palletstellingen. Deze nieuwe gebouwen worden tot vorstvrije diepte gebouwd (verstoringsdiepte van 50-150 cm-mv). Ter hoogte van de toekomstige verharding wordt er een verstoringsdiepte van ca. 40-50 cm-mv voorzien.

Tabel 1.4: Synthese van de bestaande verstoringsdiepten

	Oppervlakte	Aanwezige verstoringen
Uit te breken verharding/groenzone	Ca. 11 670 m ²	Ca. 30-150 cm-mv
Te slopen gebouw	Ca. 4 447 m ²	Ca. 70-150 cm-mv
Groenzone	Ca. 240 m ²	Ca. 40-50 cm-mv

Tabel 1.5: Synthese van de toekomstige verstoringsdiepten

	Oppervlakte	Toekomstige verstoringsdiepte
Magazijn 7 met kantoren	3 134 m ² (18% van het vergunningsgebied)	Ca. 50-150 cm-mv
Magazijn 8 met magazijn en Magazijn 9 met palletstellingen	7 908 m ² (46% van het vergunningsgebied)	Ca. 50-150 cm-mv
Toekomstige waterton en pomphuis	Respectievelijk ca. 1 250 m ³ en ca. 35 m ² (<1% van het vergunningsgebied)	Ca. 40-50 cm-mv
Betonverharding (nieuw containerpark, nieuwe laad- en loszone)	Ca. 5 101 m ² (30% van het vergunningsgebied) - Nieuw containerpark ca. 2 163 m ² - Nieuwe laad- en loszone ca. 2 638 m ² - Laad- en loszone (nieuw) ca. 300 m ²	Ca. 40-50 cm-mv

Zoals al vermeld werd er in 2019 een oriënterend bodemonderzoek uitgevoerd die de bestaande verstoringen ter hoogte van het projectgebied aantoonde. Deze boringen toonden aan dat de verstoringen ter hoogte van het magazijn Epico een **diepte van 40 cm-mv tot lokaal 150 cm-mv bereikten**. De bouw van de toekomstige gebouwen wordt gepaard met een verstoringsdiepte van max. 150 cm-mv. Ter hoogte van de verharding is er een verstoring van 30 cm-mv tot 70 cm-mv aanwezig. De toekomstige verstoringsdiepte wordt tot ca. 40-50 cm-mv max. geschat. De verstoringen die door de geplande teweegebracht worden, blijven dus voornamelijk binnen de al bestaande verstoringen. Slechts lokaal gaan de geplande werken dieper dan de bestaande verstoringen. Een vervolgonderzoek zou maar een versnipperd beeld geven van het mogelijk nog bestaande bodemarchief en zou dus kostenbaat niet als nuttig beschouwd worden.

Op basis van deze gegevens wordt geconcludeerd dat de geplande ontwikkeling slechts een beperkte bedreiging vormt op eventuele aanwezige archeologische waarden. Een vervolgonderzoek zou maar een beperkt beeld van het nog aanwezige bodemarchief kunnen opleveren, waardoor het kostenbaat niet als nuttig wordt geacht een archeologisch vooronderzoek met ingreep in de bodem uit te voeren. Dit bureauonderzoek leverde zodoende voldoende informatie om een correcte en adequate inschatting te maken van de impact van de geplande werken op het archeologische bodemarchief. **Gezien het beperkte**

kennispotentieel, wordt de vrijgave van het terrein geadviseerd zonder dat een archeologisch vooronderzoek met ingreep in de bodem zou moeten plaats vinden.

Dit ontslaat de aannemer/bouwheer echter niet van zijn verplichtingen.

De aannemer/uitvoerder van de werken is gehouden aan de meldingsplicht van archeologische vondsten. Deze melding van archeologische toevalsvondsten is wettelijk verplicht. De context zit vervat in [artikel 5.1.4](#) van het [Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013](#).

De vinder is verplicht om de vondst binnen de drie dagen te melden aan het agentschap Onroerend Erfgoed en beschermt de vondst en haar vindplaats tot tien dagen na het vinden.

3 Programma van maatregelen

Vermits een archeologische opgraving niet noodzakelijk is voor het betreffende terrein, dient er geen programma van maatregelen opgesteld te worden.

Ondertekening

TEC nv staat voor een kwaliteitsvolle aflevering van haar resultaten en onderzoeken, onder de voorwaarden zoals overeengekomen met de opdrachtgever. Aangezien TEC nv de informatie, aangeleverd door de opdrachtgever of derden, niet onafhankelijk kan verifiëren dragen deze informatie-leveranciers de verantwoordelijkheid voor de accuraatheid en de volledigheid van hun informatie.

Dit verslag mag niet gereproduceerd worden, behalve in volledige vorm, zonder schriftelijke toestemming van de auteur.

Dit verslag mag niet vertaald worden, behalve door of in opdracht van Terra Engineering & Consultancy nv.

Voor verdere inlichtingen over voorliggend rapport kunt u contact opnemen met ons kantoor.

Sint-Truiden, 20 december 2023.

Hoedanigheid	Naam	Handtekening
Auteur + Erkend archeoloog	Alexander Doucet	#SIGN_ADO
Nagelezen en goedgekeurd door + Erkend archeoloog	Ward Decramer	#SIGN_WDC
Teamleader Sint-Truiden	Maarten Dingenen	#SIGN_MDI
Naam van de operationeel verantwoordelijke TEC nv	Stijn Minne	#SIGN_SMI
Naam van de persoon die TEC nv rechtsgeldig kan vertegenwoordigen tegenover derden	Kristof Van Vooren vv LRJ Van Vooren Gedelegeerd Bestuurder	#SIGN_KVV